

Knut Vaage

Planting

for song, fløyte, trumpet, hardingfele, piano

This music is copyright protected

Knut Vaage:

Planting

for
song, fløyte, trumpet*, hardingfele, piano

2016

versjon 19.05.16

til
Harding Puls

Urframført på Galleri Puls i Nordheimsund 8. mai 2016 av
Reidun Horvei, song
Silje Hveem, tverrfløyte
Arild B. Nielsen, *trompet, flygelhorn og lur i Bb/seljefløyte i F
Benedicte Maurseth, fele/song
Geir Botnen, piano

dirigert av Knut Vaage

Stor takk til musikarane, Harding Puls v/ Solfrid Aksnes og for initiativet til Reidun Horvei.
Ei særskilt takk til Terje Isungset for lån av tre-ringler. Alle musikarane
spelar desse instrumenta/lydobjekta som er utforma av Terje.
Takk også til Arild for arbeidet med lyden.

Varighet: ca 30 min.

Bestilt av Harding Puls
Finansiert av Det Norske Komponistfond

Royalties protected by TONO, Pb. 9171, Grønland, N-0134 OSLO, tono@tono.no
Score at National Library of Norway, PBox 2674 Solli, N-0203 OSLO, musikk@nb.no

More info: <http://kunstlandskap.no/urframforing-av-tingingsverket-planting/>
www.knutvaage.com

BAKGRUNN:

Harding Puls driv prosjektet "Mellom himmel og fjord: Sjå!" som er eit omfattande kunstlandskap med mange involverte biletkunstnarar frå inn og utland. Kunstverket "Planting" er ein treskulptur av finske Jaakko Pernu som vart skapt i 2014 på Straumhaugen i Nordheimsund. Musikkstykket "Planting" hentar impulsar frå skulpturen bl.a. med fokus på lyd av tre og det organiske.

Urframføringa i galleriet skjer berre eit steinkast frå skulpturen, og eg vonar det skal vera mogleg å oppleva ein samanheng mellom skulptur og musikk.

PROSESS:

Møte med skulpturen skapte eit ynskje hos meg å fokusera på det organiske, og klangar som knytar oss til natur og det opphavelege. Tanken gjekk mot den stadige syklusen av vokster og nedbryting. Eg har tatt inn impulsar frå eskimoisk musikk og frå urfolket i Australia for å bruka dette vidare som utgangspunkt for improvisasjon. Vidare ville eg kobla dette med element av vår eigen folketradisjon, og uttrykksspekter fra moderne ny musikk. I heile denne prosessen har eg vore i dialog med kvar enkelt musikar for å utvikla kvar stemme individuelt. Partituret samlar ideane som i første omgang blei utprøvd på skissestadet. Prosessen med dialog vil føregå heilt fram til urframføring. Pga sterkt innslag av improvisasjon, vil ev nye framføringer bli ulike, og også bringa dialogen vidare for å utvikla verket.

OM PARTITURET:

Stykket er notert i "Senza misura". Dvs at det er heilt fritt rytmisk. Kvar takt inneheld ein ny impuls, og musikarane (eller dirigent) gjer teikn for kvar nye takt. Lengde på kvar takt er open, slik at alle må samhandla for å finna formen i stykket ut ifrå intens lytting til kvarandre, og kjenna på når det er rett å gå vidare til neste takt. Lengda på taktane kan variera frå 3 sek opp til eit minutt. Difor kan lengda på verket variera sterkt, men eg vil anslå at ei høveleg lengde er ca 30 min. Vanlege taktnummer er ikkje brukt, men tala 1-5 blir heile tida gjentatt med bokstavar som markerer ny bolk med 1-5 (altså: 1-5, A 1-5, B 1-5, C 1-5 osv). Kvar musikalske del vert merkt med romortal, og eit namn i parantes.

I (*lyden av tre*): Startar med at alle brukar tre-ringler, så transformer til tre-/perklydar på instrumenta
II (*innvendig*): klikkelydar frå stemme og strengelydar frå piano, overgang m fløytesolo og ensemble
III (*overtonar*): overtonarsoloar frå lur og fele, og seinare plystrande overtonar i fløyte, så blås luft
IV (*inuit*): rytmisk mellom to songarar, med vrengt stemme, bygg komp under
V (*song med tromme*): song-impro i "urfolk"-stil, trommeaktig piano på dempa strenger, så Fl.hn-solo
VI (*mantra*): mantra-tema repetert, syng i instrument og spel, så song-solo 2, bygg opp m komp og Fl.solo
overgang med plystrelydar i fløyte og lyse klangar i ensemblet.
VII (*slått*): hardingfela overtar med stilisert 6/8, ensemble støttar rytmisk, etterpå kamp mot fela, tar over
VIII (*mikromonologar*): ein om gangen med alternative spelemåtar, attacc på byrjinga av kvar takt
IX (*lokk*): fela vender tilbake, no komp til (ku)lokk. Lur som quasi digeridoo. Songen startar med brystklang
først, så lysare - bygg høgdepunkt. Fløytesolo, piano på tangentane for første gong.
X (*forvitring*): utstrakt del med lange tonar frå alle med unisont attakk frå piano-pizz. Fela overtonesolo
igjen, så roleg seljefløyte-solo, så berre komp-landskapet, døyrt ut m overtonespel i fela
Underveis er tre-ringlene ofte med for å visa nye deler, dessutan ensemble-akkordar med triller

Det er oftast notert døme på improvisasjon i starten på sekvensar som kan utførast eller endrast, men improvisasjonen bør ha noko stilmessig med dette å gjera. Dette, og mindre instruksar, er notert inne i klammer. Pila etter klammene viser kor lenge det skal vara, ofte kombinert med instruksar over pilen (som f.eks. "impro." eller "repeter"), som forklarar kva som bør skje. Enkle instruksar (som tre-ringlene i starten) får ein bølgestrek som viser kor lenge det skal vara. Dersom det trengst fast rytmefast gruv, vert dette vist i klammene og metronomtal oppgitt. Fleire forklaringar er notert underveis i noten.

Det er ikkje laga stemmer til stykket, for framføringa er tenkt med partitur til alle utøvarane.

Planting

Knut Vaage

I (*lyd av tre*)

Senza misura

Tre-ngle

Song

1

2

3

4

5

Fløyte

Tre-ngle

Lur

pp

pp

Hardingfele
F D A E

Fela er stemt scordatura:

tonar spelt på nederste streng (IV)
blir notert ein tone lysare enn dei kling

Tre-ngle

Piano

pp

Tre-ngle

pp

NB
noter

This music is copyright protected

pp

A

1

2

3

4

5

Song

f

pp

legg ned tre-ngle

Fl.

f

pp

SKIFT TIL LUR

Lur på veden

Lur

f

Fele

f

SKIFT TIL FELE

Fele på veden

improviser

Pno.

f

Piano *knirkelyd

legg ned tre-ngle

*skrap på djupast basstrep med ved-plekter

Fele på veden

improviser

på veden

improviser

con Ped.

Planting

B

Song: legg ned tre-ngle (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Fl. (Fløyte): **p poss.** perk.tunge/klaffer ad lib. T.R. = tongue ram (kling stor 7 lavare en notert tone)

Lur: nært mic.

Fele:

Pno. (Piano): gradvis lengre pausar

II (innvendig) stemmelippe-ansats improviser
så tydleg som mogleg

C

NB noter
This music is copyright protected

Song: varier tetthet og klangvariasjon v.hj.a. vokal leppebruk og munnhule-resonans

Fl. (Fløyte): (klaffer) gradvis lengre pausar

Lur:

Fele:

Pno. (Piano): tapp på streng, ca. pitch improviser senza Ped.

Planting
(nært mic.)

D

Song: 4 (circled), 5 (circled), **D**, 1 (circled), **pp**, ord. intonasjon, repeter.

Fl.: ord., flz. bend ned, opt.: stemme unisont, **pp**.

Lur:

Fele: tonehøgd ad lib., pizz v stemmeskruene, **p**, stumt anslag, pizz.

Pno.: **p**, fingerped.

Scordatura, IV notert 1 tone opp arco, *
IV/III (IV har scordatura, III open)
ord. intonasjon, repeter.

* intoner moll-ters med floyta si slutt-tone

repeter

Song/Fele/Pno ansatsar i lag

III (overtonar)

NB noter
This music is copyright protected

E

Song: 2 (circled), **pp**, intoner m. Fl., Tre-rangle, 3 (circled), **pp**, hald ad lib., **pp**, **f**.

Fl.: bend, ord., (fjern mic.), **ff**, **pp**, **f**.

Lur:

Fele: intoner m. Fl., arco, solo, fritt i ekstremt lyst register, hold tilbake dynamikk, men intenst, overtonespel ev. med trille ad lib.

Pno.: plekter, 8va - 15ma - (fingerped.), rask gliss på tvers av lysaste strenger (forsterk floyteoppgang), **mp**, **pp**, **f**.

Planting

utan stemme
blås luft på s-lyd
(tunge nært gane)

F

IV_(i)

nuit) 1) djupt, statisk ad lib.
svært høg strupe; vrengt stemme
(Vok 1+2 framstår som ein rytme)

IV (inuit)

(nært mic.) (3) (♩ = c. 104)

1) djupt, statisk ad lib.
svært høg strupe: vrengt stemme
(Vok 1+2 framstår som ein rytme)

ca. 10 sek.

1) foh
blås luft
ord.
unis. m. stemme
flz. bend

Vok 1 Hem - ma

rytmisk tett m. Vok 2

Heb-be - ba

sah (perkusiv)

ca. 10 sek.

Fl.

Fl.

Lur

Fele

Pno.

fingertuppane på strenger
(suselyd) middels register
(Rød.)

pizz.

p

fingerped

*

* hurtig gliss med negler på tvers av stengene
for å få "stum" akkord til å klinga

Song

5 ca. 10 sek. G ca. 10 sek.

Fl. sah (♩ = c. 104) sah (♩ = c. 104)

Trompet i Bb (harmon) Tpt. (fundamentaltone 8vb under reg.)

(sffz secco) (p) skap vibrasjon m. unison stemme/mikro-gliss.

Fele

Pno. (fingerped.) 8vb V.H. Demp strengene H.H på tangentane

Heb-be-ba hm (totalt 4 x)

gradvis meir vreng

SKIFT TIL FELE Fele

NB noter This music is copyright protected

V (song med tromme)

(3/4) (♩ = c. 130) song utan mik. Improviser med utgangspunkt i notert materiale innsats på fritt valgt punkt i piano-rytmen gliss. gutteralt ord.

Song

Fl. (f) pp < mp >

Tpt. (f) pp < mp >

Fele (f) pp < mp >

Pno. (mp) 8vb + + + +

Optional: tal 4 kan repeterast på cue inni tal 3 (Fl/Trpt/Fele som bakgrunn i impro)

ord. 4 impro fortset

Planting

nynnande

Song: (5) **H**, (1) *sffz*, (2) (bruk mik.) *p* gliss. (3)

Fl.: (kromatisk) bend, *pp*, *mf*, *p*

Tpt.

Fele: SKIFT TIL Fl.HN, Fl.hn roleg solo (integrer gliss. frå takt H4)

Pno.: *p*, *pp*, *mf*, *p*, stumt anslag, pizz., fingerped.

NB **VI** (mantra) tema (mantra) i synk, men m. små individuelle variasjonar slik at det blir ca unis.

Song: (4), (5)

Fl.: syng i instrumentet og spel unisont (mantra-tema) ($\text{d} = \text{c. } 104$)

Fl.hn.: (ev. roleg impro fortset, men bruk gliss som ein del av uttrykket) 1/2 valve gliss.

Fl.hn.: SKIFT TIL TROMPET (harmon)

Fele: optional: syng mantra-temaet ad lib (ca unis fløyte/fele) ($\text{d} = \text{c. } 104$) ord. *, variér, *ei a o e (i) o*

Pno.: (opt. F# oktav) *kling oktav F# ($\text{d} = \text{c. } 104$) spel, variér, *ei a o e (i) o*

(fingerped.)

pianist syng grunntone (unis pizz). (tekst og rytmeforløp som fele)

Planting

9

**"reglar" for impro:

- * mest lange tonar
- * store og små gliss.
- (mest nedadgåande)
- * bølgefrasar ad lib
- * forsiring/kiks ad lib
- (f.eks. "boble"tunge)

Solo song utan mik. (lyrisk inuitt inspirert) vent med lysast register (kortregister) til lokk (del IX)

I

Song: *mf* improviser
ho - se - no ho
vent med lysast register (kortregister) til lokk (del IX)
*vokalise/ impro tekst
døme på forsiring
bruk skala kun for lange tonar, unngå løp med meir enn 3 tonar oppover/nedover skala

Fl.:
Tpt. (harmon): fills
improviser fills i dialog med songen (bruk gjerne bend/gliss)

Tpt.:
Fele:
Pno.: (pizz. sim.) fingerped (press stumt)
fingerped (press stumt)
pizz. variér ad lib.
** hurtig gliss med negler på tvers av strengane (i retning av pila) for å få "stum" akkord til å klinge

Song: 3 utan lange tonar utbrudd
solo med unison stemme (røff klang)
nært mic. - - - - avstand til mic.
flz. ord. bend
4 gutturalt
nært - - - fjernt flz. ord. bend
5 TACET ad lib
nært - - - fjernt u. stemme
* med H. fot samme effekt 1 heil tone ned, variér
impro
improviser på samme tone, mikrotonale utsving, skap vibrasjon.
spel syng samme tone, små gliss.

Tpt.: sul pont (III) * fela forsterkar klanglege utsving i trpt, bruk trille/crush/gliss etc. og unison song
syng *

Fele: rytmisér effekt, akkorden kling
(fingerped.)

Pno.: rytmisér effekt, akkorden kling

N.B. Noter
This music is copyrighted

J

Song

Fl.

Tpt.

Fele

Pno.

(nært mic.)
whistle tones ad lib.

pitch ad lib.

1/2 v.
impro, små variasjonar

rolig, skjørt

sffz
(fingerped.)

sffz

sffz

sffz

pp

pp

pp

pp

NB
noter
This music is copyright protected

K

VII (slått)

Song

Fl.

Tpt.

Fele

Pno.

4

5

1 Tre-rangle

2

pp

impro, små variasjonar

(6/8) = c. 108

B V.H. pizz.
(arco)

8va

(fingerped.)

* Silsert slått i tre deler A, B, C
felespelar bestemmer lengda på kvar del og varierer fritt
(kanskje del B kan vera kortast)

Planting

11

Song

(nært mic.) flz.

Fl. *p* rytmisk m. fela (4 slag i takten)

Tpt. (harmon) (som notert)

Fele (A) var. * ev. fermate her betyr forlenga med et eller fleire taktslag på trillen
Tre-rangle

Pno. *pp*

4

opt. U. rep.

Song

Fl. *f* *p*

Tpt.

Fele (A) var. (C) var. (B) - (A) - (C) variér utvikla idé f. eks. gradvis meir triller

Pno. legg ned tre-rangle SKIFT TIL PIANO V.H. Demp strengene H.H. på tangentene *p* 8vb 6/8 (= c. 108) rytmisk m. fela variasjon

5

1

NB *Fl./Tpt gradvis vakk frå Mic.*

(2) (3) (4) (5) individuell rytm

Song

cresc. p. a p.

Fl.

cresc. p. a p.

Tpt.

cresc. p. a p.

Fele

cresc. p. a p.

Pno.

cresc. p. a p.

vanleg mikrofonbruk

VIII (mikromonologar)

M

Song

(cresc.)

Fl.

(cresc.)

Tpt.

(cresc.)

Fele

(cresc.)

Pno.

8vb *sffz* (kort attakk m. etterklang)
Rø.

1 **2** **3**

legg ned tre-ringle

(nært mic.) flz. bend

pp *flz.* *eller 1. partial*

bak stolen (hurtig strøk over alle strenger)

hurtig skrap m. nagl på langs av streng ca. pitch

loco *sfz* (vislande lyd)

* demp nederste streng med flat hand
kluster på tangentane m. andre handa

13

Planting

Song

4
Song
nært mik.
strupelyd
lipper som "o"

5 **p** (svak lyd)

N

1

2 **p** (strupelyd)

Fl.

(lys luftlyd)
shuih
SKIFT TIL LUR

Lur

Fele

skurretone (på langs av streng)
sakte bøge, stort press

sul pont.
flagiolett ad lib.

skurr

Pno.

vb sempre
sfz
(Reto.)

sfz

p

sfz

sakte klor på langs av basstreppe(er)
(hurtig skrap)

IX (lokk)

Song

Fl.

Lur

Fele

Pno.

3 (strupelyd)

4 (strupelyd)

5 (strupelyd)

O (strupelyd)

Tre-rangle

Lur

luftflutter, ev. m. stemme

mørk klang

bak stolen

a la digeridoo (m. stemme)

mest mogleg stabil basstone

pp

p

stumt anslag

8vb sempre

sfz

s

sffz

sffz

fingerged

* hurtig gliss med negler på tvers av strengane (i retning av pilen) for å få "stum" akkord til å klinge

solo
Lokk, djupt register, brystklang

Song

1 utvikla fråstrupelyd 2 3 4 legg ned tre-ringle

F1.

variasjon i klang og rytme gjenom å tilføya variert stemmebruk,
men hold grunntonen så jevn som mogleg

Lur

(6/8 \bullet . = c. 108)
improviser "gruv", ta ev med flere element fra slåtten på V

Fele

on cue:
rep ad lib.

Pno.

sffz (fingerped.) *sffz* (fingerped.) *8vb sempre*

NB *This music is copyright protected*

V.H. demp strengene
H.H. på tangentene
senza ped.

Song

5 utbrudd gutturalt P lokk fortset fordred med gliss. og "kiks". Open for dialog m Fløyte cresc. p. a p.

Fl.

med unison stemme (røff klang)
Fløyte (nært mic.) ord. (fjernt mic.) bend flz. ord. bend u. stemme flz.

Lur

cresc. p. a p.

Fele

cresc. p. a p.

Pno.

cresc. p. a p.

1 gradvis lysare og heftigare lokking

Song (cresc.)

Fl. (cresc.) improviser over gitt materiale, gradvis transponer opp djupe tonar

Lur (cresc.)

Fele (cresc.)

Pno. på tangentane
ord. (8va) hald basstonen m. V.H.
(fingerped)

høge rop
lyst register
overskridande

2 Song (cresc.) ff (nært mic.) Hrr
Fl. (cresc.) ff (nært mic.) whistle tones ad lib.

Lur (cresc.) ff gliss opp (m. stemme) SKIFT TIL SELJEFLØYTE

Fele (cresc.) ff pitch ad lib.

Pno. improviser vilt
på materialet (V.H. fingerped)

X (forvitring)

Q Røleg

Song

Fl.

S.fl.

Fele

Pno.

5

1 2 3

pp avspent, lyttande

ord.

o niente ad lib pp avspent, lyttande

Seljefløyte kling 8va

(fløyta notert i C, kling 8va, sjølv om den er stemt i F) pp avspent, lyttande

solo overtonespel ad lib naturlege overtonar på fritt valgte strenger

pizz.

H.H. (pizz.)

V.H. (pizz.) sim.

p

roleg utstrakt, gradvis meir eterisk

*** H.H. fingerped F V.H. fingerped G/D**

*** ped etter at pianisten "finn" tonen F m.hj.a. stumt anslag m. H.H. (Sustainped blir brukt for mest mogleg etterklang sjølv om handa må flyttast)**

4

5 R 1 2 3

tungebruk solo lange tonar/ gliss/tungerep

sim.

0 0

Fl.

S.fl.

Fele

Pno.

(ped/fingerped sim)

Song

Fl.

S.fl.

Fele

Pno.

impro (tema forvitring)

(lange tonar, gliss, aktiv tungebruk for rep. av tonar)

(fela kling Ab, songen overtar tonen)

(spel)

pp avspent, lyttande

0

* syng samme tone som var spelt i taktane før

Song

Fl.

S.fl.

Fele

Pno.

0

0

0

Planting

Song

Fl.

S.fl. (som notert, kling 8va) *pp dolce*

Fele

Pno.

Song

Fl.

S.fl. (dør ut)

Fele

Pno.

Copyright protected

Copyright protected

V

whistle tones (dør ut)

(nært mic.) alternativt whistle tones (test om mogleg)

overtonespel (utan IV) (dør ut)

(lyse pizz. ad lib) x~x~

Reo.

*Song frå Felestemma dør ut unisomt saman med sopran (eller litt før)

